

Apóstol y Civilizador

BOLETÍN DE DIVULGACIÓN DEL BEATO FRAY JUNÍPERO SERRA
 "EL APÓSTOL DE SIERRA GORDA Y LAS CALIFORNIAS"
 Publica Fraternidad de Franciscanos, O.F.M. Petra (Mallorca) ESPAÑA. Tel. 56.12.67.

SEPTIEMBRE - OCTUBRE de 1.997 nº 221

Festes dels Àngels - 97

Del 26 de juliol al 3 d'agost

Apóstol y Civilizador

PUBLICA:

Fraternidad de Franciscanos
O.F.M.
PETRA (Mallorca),
ESPAÑA.
Tel. 971- 56. 12. 67.

DIRECTOR:

Fr. Juan Martí Gandía.

SUBDIRECTOR:

Fr. Antonio Soriano.

COLABORADORES:

Msgr. Francis J. Weber
Mn. Bartomeu Ramis
Miguel Llinás
Jaime Ribot
Concepción Bauçá
Aina Riera
Llorenç Riera.

FOTOGRAFÍA:

Fr. Antonio Soriano
Reportajes J. Font.

ILUSTRACIONES:

Sebastià Ripoll.

IMPRIME:

Talleres Gráficos de
"Apóstol y Civilizador".
Depósito Legal: P.M. 178-1974.

**PRENSA
CORONA**

PORTADA.- Cartel anunciador de las fiestas de Nuestra Señora de los Ángeles.

SUMARIO.

- 3 - Editorial.
- 5 - Santa Praxedis 97.
- 7 - Pregó de Festes Santa Praxedis 1997
Miquel Estelrich
- 14 - Micaela Rullán Ribot. Su juventud
M. Llinás.
- 15 - Noticias de Petra.
Llorenç Riera.
- 18 - Moviment Demogràfic.
Concepció Bauzà.
- 20 - Un altre any, una altre campament, o nó?
Rafel Font Bauzà
- 22 - Séptimo Aniversario de personas mayores
Fr. Junípero Serra.
J. Caldenty y Jerónia Bosch
- 24 - Nos ha dejado otro entusiasta de Fr. Juníperc
Serra.
Fr. Salustiano Vicedo
- 26 - V Conocimientos Educativos.
M. Llinás.
- 27 - Fincas y Terrenos de Petra.
M. Llinás.
- 28 - Novetats a la Biblioteca Municipal de Petra.
- 30 - El Pregò a la Festa dels Àngels
Jaume Andreu Galmés.
- 34 - Ramón Llull V.
J. Martí.(Transcripció).
- 35 - Misiones Franciscanas.

CONTEMPLANDO EL ALBA

En la madrugada del día 1 de julio los secuestrados por eta, Cosme Delclaux y José Antonio Ortega Lara, se encontraron de nuevo con la libertad, después de 232 y 532 días, respectivamente de sobrevivir amonconados en un zulo, cuyas condiciones de mazmorra colaboraron a que los secuestros fuesen aún más inhumanos. Con muy pocas horas de diferencia ambos secuestrados quedaban en libertad; Cosme previo pago de un elevadísimo recate, y Ortega Lara, tras una brillante y limpia acción de la guardia civil, fruto de la cual han sido detenidas ocho personas, responsables al parecer, de numerosos actos terroristas.

La excelente noticia de las liberaciones, más inesperadas por simultáneas, disparó la alegría de todos los hombres y mujeres de buena voluntad. Despertó la solidaridad y la alegría por la libertad.

ESPERANDO... Y NO LLEGA

Nos llegan noticias no confirmadas, Bill Clinton, presidente de los Estados Unidos, visitará la villa de Petra. Es domingo por la mañana, empiezan a sonar bocinas, ¡qué ajeteo!, ¿qué ocurre?, ¿viene o no viene?, tanto ajeteo es porque viene. Es mediodía, hora de reponer fuerzas, de nuevo suenan las sirenas. Llegan personalidades, llegan policías por doquier y se instalan por todas parte. ¡Viene!. Todos arreglamos lo nuestro, ¿irá al convent? No nos han comunicado nada, unos policías y jefes de protocolo nos han visitado. Y todos los petrenses se dedican a esperar, pasan los minutos, ... pasan las horas y ya cansados de tanta espera ¿qué ocurre, viene o no viene? Por fin surge una voz oficial, "no puede venir", y con ello surgen las reacciones "él se lo pierde", es una lástima no ir al pueblo del fraile que estructuró California. Y los comentarios es prensa continúan. "Regresaré para ir a Petra". ¿vendrá o no vendrá? El tiempo nos responderá a este interrogante.

¡BASTA YA!

El pueblo de Ermua, el pueblo vasco, toda España, todo el mundo reciben la triste noticia. El chantaje que eta quiere realizar sobre el pueblo español. Y, sin tiempo ni preparativos, comienzan las movilizaciones espontáneas por la liberación de Miguel Ángel Blanco Garrido, movilizaciones en las que hemos y han mostrado la solidaridad de los pueblos y nuestra preocupación ante el asesinato. Parece baldío. Eta cumple su amenaza. Y resurgen la solidaridad y ante el hecho tan lamentable. Los medios de comunicación nos han mostrado con toda su amplitud el camino de la solidaridad, por doquier surgen las pancartas, las manifestaciones, las oraciones.

Con el secuestro, muerte de un ciudadano ha surgido la solidaridad, esperemos siga viva esta solidaridad en todos nosotros todos los días de nuestra vida.

FIESTAS MAYORES y menores.

Petra, conmovido, inicia sus fiestas patronales a Santa Praxedes, y las inicia con la bandera a media asta. Santa Praxedes era una virgen romana que recogía la sangre de los mártires cristianos. Que ella nos ayude a recoger el fruto de la solidaridad y del hermanamiento para celebrarlas con esperanza, alegría y fraternidad. gozo.

Una semana de descanso y de nuevo se inicia el período festivo, son las fiestas a Nuestra Señora de los Ángeles de la Porciuncula. Fiesta de los menores, fiesta de los niños, fiesta de la barriada "d'es convent" y con ellas se mantiene la alegría y el júbilo por la indulgencia de la Porciuncula.

LA CAPITAL DEL MUNDO JOVEN

Juan Pablo II aparecía en las pantallas de la televisión como un hombre fatigado, de andares lentos, ligeramente encorvado y con voz ahogada por la tos en algunos momentos. Pero nadie puede negar que tiene la energía espiritual que le da la fuerza del Espíritu. El Papa tiene claro que debe estar, como el buen pastor, junto a sus ovejas, Y ha logrado tener la suficiente energía para gastarse y desgastarse en la predicación del evangelio. Ese millón de jóvenes que acudieron a París desde más de ciento cincuenta países de todo el mundo lo hicieron para escuchar a quien siempre tiene algo que enseñales, para rezar con él, para reflexionar sobre el verdadero sentido de la vida del hombre.

No hay que renunciar a la esperanza de que las generaciones jóvenes sean capaces de transformar el mundo sobre los valores permanente de la fe y de la ética. La sementera evangélica que hace Juan Pablo II día a día por todos los lugares del planeta es el antídoto a tanta corrupción y a tantas injusticias como lamentamos. Los jóvenes deben rebelarse ante este legado que están recibiendo de sus mayores. Cuando el Papa clamaba proféticamente frente a los errores del materialismo marxista pocos crían en la verdad que encerraban sus palabras. Cuando ahora clama con la misma fuerza profética contra los seudovalores de una sociedad hedonista que corre peligro de autodestruirse es hora de empezar a convencerse de la clarividencia que contienen sus mensajes. Ni en una ni en otra ocasión alienta catastrofismos, sino que abre los ojos sobre los peligros de configurar la vida al margen de los valores espirituales, permanentes, que son los que hacen digna la existencia del hombre. Esos valores, que fueron proclamados por Jesús -y sólo El tiene palabras de vida eterna-, son capaces de transformar toda la existencia humana en una perenne primavera. Por eso Juan Pablo II llama a la oración y al compromiso solidario para que las energías juveniles sepan protagonizar esta hora importante de la humanidad, en la que se está labrando el futuro.

SANTA PRAXEDIS

PETRA

Son al juliol; el mes de la calor i la pols del barre, de la polsina dels melons d'eriço i del color groguenc del sofre que s'aferra per les mans a la collita de les tomàtiques de remallet; som al preparatiu de les vacances, de l'estiueig a Son Serra o cercant l'estiueig per mirar d'enganyar el sol humit del mes d'agost.

Però el juliol també és per a Petra el mes de la festa. Acabades les tasques més feixugues, tots els petrers cercam aquests moments de diversió que ben bé ens hem guanyat i que arriben per Santa Praxedis. Des de la diversitat de les festes i la participació de tots, tant personalment com col·lectivament, hem de reivindicar entre tots les festes com a acte de tolerància, convivència i respecte mutu que serveixi com a mirall per a les generacions que ens empenyen de darrera i que el dia de demà seran els qui tiraran el poble endavant.

Des d'aquesta perspectiva, i en la intenció que en aquestes festes de Santa Praxedis 1997 cada un de vosaltros petrers hi trobeu el que vos agrada, vos desig en nom de tot el consistori i en nom meu, unes bones festes. Molts d'anys.

**Juan Font i Massot,
Batle de Petra.**

Dimecres dia 16 de juliol

- 18:00 h. Simfonies i Concerts de temes a la posta de les Escules Noves.
- 18:30 h. Actuació musical i cançons de joves de l'ESMOLLOU d'ENSAU a la plaça del Pare Serra.
- 22:00 h. Actuació musical i cançons de DAMIA TIMONER a l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere.

Dijous dia 17 de juliol

- 18:30 h. Fira de l'Art i el paper d'artem i d'artem a l'Espai d'ARTS I D'ARTS DE L'ESCALA.
- 22:00 h. Actuació musical i cançons de joves de l'ESMOLLOU d'ENSAU a l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere.

Divendres dia 18 de juliol

- 18:00 h. Festa infantil i cançons del grup de cançons CANÇONS DE TERRA a la plaça del Pare Serra.
- 20:00 h. Concert musical i cançons de joves de SERRA MALLERA, cançons de la Cançó de Sant Pere.
- 22:00 h. Gran concert musical i cançons de joves de l'ESMOLLOU d'ENSAU a l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere.
- 00:30 h. Actuació musical i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

Dissabte dia 19 de juliol

- 11:00 h. Tercer dia de festes i cançons a la plaça de Sant Pere.
- 18:00 h. Actuació musical i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 19:00 h. Fira de l'Art i el paper d'artem i d'artem a l'Espai d'ARTS I D'ARTS DE L'ESCALA.
- 22:00 h. Actuació musical i cançons de joves de l'ESMOLLOU d'ENSAU a l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere.
- 23:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 00:00 h. Concert musical i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

OCULTS FORA DES SEMBRAT JA T'HO D...

Dissabte dia 20 de juliol

- 19:30 h. Imaginació de l'espai de festa i de festa dels alumnes de l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere a la plaça del Pare Serra.

Diumenge dia 21 de juliol

- 20:00 h. Imaginació de l'espai de festa i de festa dels alumnes de l'Escola d'Ensenyament de Sant Pere a la plaça del Pare Serra.
- 21:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 22:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

Dilluns dia 22 de juliol

- 12:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 18:00 h. Tallers de jocs i cançons de joves a la plaça de Ramon Llull organitzat per la Fundació d'Ensenyament de Sant Pere.
- 21:00 h. Exposició de fotos i cançons de la Fundació d'Ensenyament de Sant Pere a la plaça del Pare Serra.
- 22:00 h. Presentació de cançons i cançons de la Fundació d'Ensenyament de Sant Pere a les Escules Noves, dels OFICIS D'ARTS I D'ARTS DE L'ESCALA a la plaça del Pare Serra.

Dimarts dia 23 de juliol

- De matí Recollida selectiva de residus.
- 18:30 h. Actuació musical i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 21:00 h. Simfonies i Concerts de temes a la posta de les Escules Noves.
- 22:00 h. Concert musical i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

Dimecres dia 24 de juliol

- 09:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 15:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 16:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 20:15 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 21:00 h. Simfonies i Concerts de temes a la posta de les Escules Noves.
- 21:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 23:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 00:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

AMIGOS CRISALIS

Dijous dia 25 de juliol, Santa Praxedis

- 10:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 11:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 12:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 18:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 20:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 22:00 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.
- 00:30 h. Festa infantil i cançons de joves de SERRA MALLERA a la plaça del Pare Serra.

Pregó de Festes Santa Praxedis 1997

Sr. Batle, digníssimes autoritats, benvolguts petreres i petrers, molt bon vespre a tots.

De tot cor he d'agrair l'amable invitació que em va fer el Consistori de Petra, poble d'on neixen les meves

arrels més directes i que, si bé jo vaig néixer a Ciutat, sempre m'he considerat i m'agradaria que m'hi consideràssiu un petrer més. Agrair, idò, l'avinentesa de poder compartir aquests moments de festa amb tots vosaltres. Es d'esperar que sereu indulgents i em perdonareu, d'entrada, la meua poca habilitat en aquesta art de confegir paraules i idees. Supòs també que tot el que vos diré ja ho sabeu, però mai no està de demés trobar un moment per refrescar la memòria col·lectiva d'un poble i reflexionar-hi; entenc que no es pot viure el present ni encarar-se el futur sense la perspectiva històrica del passat.

I qui era aquesta santa, de nom una mica entrevicollat, amb moltíssimes variants, (Praxedis, Pixedis, Pixeris i fins i tot un estufat i pressuntuós Pràxedes, sota l'advocació de la qual vivim i morim els petrers. Sembla que la nostra santa patrona va viure a Roma, en aquell temps en què els cristians feien les llesques primes. Era un temps de clandestinitat i de martiris, i aquesta venerada senyora que adoram s'encarregava de recollir la sang dels màrtirs

amb una esponja.

I com arribà a les nostres latituds la veneració d'aquesta dama tan caritativa. Segons la tradició, durant la guerra dels Cent Anys, concretament era l'any del senyor de 1341, el rei d'Escòcia desafia el rei Felip VI de França a combat obert i individual, en camp clos. El monarca francès ja era vell, tenia una trentena d'anys més que el rei d'Escòcia, per la qual cosa es va veure una mica apurat davant aquest desafiament. Aleshores consultà el tema amb el seu nebot el rei de Mallorca, Jaume III que anomenam "el temerari" que, com bé diu el seu malnom, era una mica arrauxat i no tengué cap problema per proposar al seu oncle que ell mateix s'oferia per anar a combatre amb l'escocès. Dit i fet, el coratjós rei de mallorques es disfressà de Felip VI i acudí al lloc del duel més fresc que una camarotja. I aconseguí derrotar-lo, al rei escocès. El rei de França, que tocava amb un dit en el cel de content que estva, oferí al mallorquí qualsevol ciutat del seu reialme, excepte de París i Tolosa. El monarca mallorquí, qui sap si en un dels seus atacs temeraris, va dir que no en volia cap de ciutat, sinó que allò que volia era la relíquia del cos de Santa Praxedis que tenia fama de miraclera, com si pressentís la catàstrofe que l'esperava i volgués tenir-ho bé amb les forces esotèriques celestials per intentar impedir-ho!. El Rei de França lamentà molt la pèrdua de la relíquia, segurament hauria donat un braç dels seus, vells i pansits, o tota la caterva arrugada dels ditets dels peus. Va haver d'amollar la relíquia de la santa i des de llavors ençà es troba

custodiada a la Capella Reial de Santa Aina, al recinte del Palau de l'Almudaina.

I com va ser que els petrers s'aixoplugaren sota l'advocació benaurada de la Santa. Fou, diuen les cròniques, com qui destapar una carta al set i mig, ja que era devers l'any 1642 quan un decret obligava que només es podien celebrar festes de guardar per un patró. Aleshores, la nostra reial vila, l'any 1300 per Jaume II, sembla que va escollir a sort entre Sant Sebastià i Santa Praxedis. I ja sabem de quin caire es decantà la sort.

Ara que he passejat pels carrers, a la fresca, sentint els murmuris de les paperines de festa i la fragància d'algun cossiò tot just regat, m'han vengut, com a de cop, una torrentada de records de la meva infantesa, des d'aquella vegada que vaig defensar, i d'aquella manera que ja vos podeu imaginar, els colors de l'equip de futbol jugant amb una fitxa falsificada; fins al brunzeig del tren que arribava a les dotze del migdia procedent de Manacor i que atreia la meua curiositat, el carrer de l'hospital, els diumenges capvespre, tot un eixam de gent que anava i venia en un plàcid passeig... Però crec que els records que més han piulat han estat l'evocació de les esperades Festes Patronals: la sortida del dimoni gros, que gens de por no ens feia, el carrer de l'hospital, ben endiumenjat, les torroneres amb aquella dona malcarada que regentava una caseta de tir i que sempre ens escatimava el premi i la fèiem enrabiàr perquè li dèiem que les escopetas tenien el punt de mira malposat... Les competicions esportives a la Rectoria, les populars i de gran anomenada verbenes a la plaça amb actuacions tan destacades com la de Los Diablos, o aquell indicent, entre desagradable i atàavic, de quan uns joves del poble volien ventar, a les escoles, al cantant i sex-símbol del moment. I el dia de la patrona, aquell cerimonial per

conduir tot el poble cap a l'ofici. La comitiva, presidida per les autoritats, precedida dels xeremiers i el dimoni, i tothom al darrera cap a l'església i sentir les notes de l'orgue major que entretenien la somnolència dels més vetlladors. I els ventalls que anaven i venien per remoure l'aire canicular i inclement del juliol... I l'interrogatori a què érem sotmesos quan arribàvem a ca la padrina per veure sí veritablement nosaltres havíem anat a missa o només havíem guaitat el nas per veure de quin color duia la casulla el capellà. Tanmateix, el més viu record que tenc són, sens dubte, les reunions familiars. Ca sa padrina situada estratègicament quasi l'epicentre de la bulla, es convertia per les festes en una rèplica de la Pensión-Hostal Royal Manzanares. I el repicar nocturn de les hores del rellotge de l'ajuntament s'embullava amb la nostra son i un sospir encara posat en la darrera i fugissera coda final de la música de les berbenes de la plaça del Pare Serra. Curiosament, de pregons, no en tenc cap record. Potser no se'n feien o, segurament, clovella de mi. els devia trobar avorridíssims.

Sé que no m'heu convidat perquè vos parli de les meves impressions i vivències, però no m'ho he pogut estalviar. Aquests records estan embolicats amb els llaços més alegres del meu devenir i per això els vos he fet avinents. Ara, parlaré de l'únic que crec que estic una mica autoritzat per fer-ho. Parlaré de música i tot allò que l'envolta.

Quan parlam del fet musical a Petra, hem de parlar primer de les institucions musicals que hi ha o que hi ha hagut, dels creadors, de com hauríem d'entendre l'educació d'aquest àmbit de la nostra vida i, finalment, hem de parlar del patrimoni musical.

INSTITUCIONS

La institució per excel·lència sens dubte és la Banda de Música.

És sabut que quan la reina Elisabet II visità l'Illa el 1860, la Banda de Petra assistí, entre d'altres, al Moll de Ciutat per rebre-la. Igualment la Banda de Petra acompanyà a Alfons XIII de Ciutat a Soller, el 1902. Són les primeres referències que tenim d'aquesta institució. El 1902, Miquel Vidal fundà la Banda coneguda com a **d'En Vidal, d'es Vells o d'es Batle**. Simultàneament a aquesta, el 1915 es fundà una segona, la banda **d'es Convent**, o també anomenada **d'es joves o de s'escolà**.

El seu director va ésser Bemat Moragues fins que se n'anà a les amèriques, el 1917, i va ésser substituït per Francesc Gelabert, però que per motius polítics obligaren la seva dimissió. Aquesta crisi es resolgué amb l'unió de les dues Bandes, el mateix any 17, fet que estabilitzà el fet musical a Petra fins el 1938. Varen ésser-ne directors en Miquel Vidal, Miquel Rubí, Antoni Magraner i Joan Santandreu.

Fruit d'uns anys de preparació i per iniciativa de la Unió Musical de Petra, el 1987 es fundà la Banda que du el mateix nom que la entitat que la féu néixer i que fins a l'actualitat és l'eix musical del poble, n'és el director el bon músic i amic, el felanitxer i pertret d'adopció, Pere Siquier el qual està duent una molt bona projecció al capdavant de la banda i també és un dels peons imprescindibles de l'Escola Municipal de Música, de la qual, en parlaré breument.

Entre les institucions significatives de la música a Petra, hem d'esmentar també la Coral Fray Juníper Serra fundada el 1973, en va ésser el director, fins que va ser destinat fora de Mallorca el franciscà Pere Escriche. El succeí, el 1982 i fins el

1984, en Rafel Riera Monroig. La Coral arribà a gaudir d'un nivell musical ben digne, avui en dia i per desgràcia podriem qualificar la seva situació com d'adomissada. La Coral Infantil, va ésser també un revulsiu dins el camp de la música coral. Seria de desitjar que, ambdues institucions, ben prest retornin pels camins abans establerts.

Dins l'àmbit de la conservació i difusió de les nostres arrels musicalment més riques i pures, com és el cas de la música popular, hem d'esmentar dues agrupacions folklòriques: la Rondalla des Pla fundada per Maria Bauçà Pou i que com a fites més destacades podem citar que: l'any 1961 va actuar a Londres amb motiu del Festival Internacional de Música, i que l'any 1983 enregistrà un disc sota la direcció d'Antoni Martí Font, i el Grup Puig de Bon Any, fundat més recentment, l'any 1980.

Però el que es clar, és que totes aquestes agrupacions sempre estaran minvades o amb una situació d'una certa precarietat si no hi ha una política educativa adient a les característiques pròpies del poble i la seva comarca.

La Llei orgànica 1/1990, de 2 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, la famosa LOGSE, estableix clarament la política musical educativa a l'estat Espanyol. El primer contacte dels nins i nines amb la música es produeix a l'ensenyament obligatori, posteriorment si escau, a les escoles de música, i en darrer terme, si els alumnes volen realitzar uns estudis professionals o superiors han d'acudir als conservatoris de música. Ara bé, això, en aquests moments, és pura utopia.

La realitat indica que als pobles de Mallorca els alumnes es formen a les Escoles de Música, i que en aquests moments es impensable que els alumnes

d'aquestes realitzin estudis reglats al l'únic Conservatori que disposam, fet que obligaria als alumnes a desplaçar-se un parell de dies a la setmana a Ciutat i també, en aquests moments, suposaria una saturació del centre. Aquesta ha estat una de les meves preocupacions com a Director del Conservatori Professional de Música i Dansa de les Illes Balears, i, per desgràcia, encara ara, no s'han pres les mesures oportunes per part de la Conselleria d'Educació per resoldre un greu problema d'ordenació musical a les Illes, que passaria per crear una xarxa reglada i ben organitzada, amb personal qualificat i preparat, a tots els pobles de les Illes. Per tant mentre no és dugui aquesta, l'única autèntica i eficaç, política musical, hem d'entendre les Escoles Municipals existents com un eix de formació educativo-musical dins cada un dels pobles i dotar-les per part dels ajuntaments d'una autonomia pròpia que ens dugui a la consecució uns objectius ben definits:

- 1er.- Fomentar desde l'infància el coneixement i apreciació de la música.
- 2on.- Oferir un ensenyament instrumental, orientat tant a la pràctica instrumental com a la pràctica de conjunt.
- 3er.- Fomentar als alumnes l'interès per la participació en agrupacions vocals i instrumentals.
- 4art.- Desenvolupar una oferta àmplia i diversificada d'educació musical sense límit d'edat i flexibilitzada en front a les exigències jurídiques i organitzatives dels ensenyaments que ens duen a l'obtenció d'una titulació oficial.
- 5è.- Orientar aquells alumnes que pel seu talent i vocació aconselli el seu accés a un ensenyament de caràcter

professional, proporcionant-li, en el seu cas, la preparació adequada per accedir-hi.

Entenc que aquests han d'esser els objectius que hauria d'assumir el nostre consistori per a l'Escola Municipal de Música, benvinguda i indispensable, i no només per la formació musical dels nostres joves, sinò més bé, per la formació integral de les futures generacions.

Per tant, l'escola a mitjan termini de temps ha de proporcionar alumnes a la Banda, a les Corals, ha de formar pianistes i organistes, ha de fomentar, i perquè nò?, la creació de l'Orquestra de Corda de Petra, i, sobre tot, ha d'ajudar a millorar el nivell cultural de la comarca del Pia. Si no s'assoleixen aquests objectius en un termini molt prudent de temps, serà que les coses no s'hauran fet ben fetes, i que hi haurà hagut una visió limitadíssima dels objectius.

Ara bé, juntament amb aquesta reflexió en veu alta, crec que les coses han començat amb bon peu, i que al front de la mateixa hi ha una persona sensible, bon músic, que estic segur coincideix amb aquest plantejament, ja totalment acceptats i implantats a molts d'indrets de l'estat espanyol i de l'estranger.

LA CREACIÓ

No m'equivoc si afirm que per damunt de la interpretació, el màxim exponent de la música es reflecteix dins el món de la creació.

A Petra, per desgràcia, no podem afirmar que hi hagi hagut compositors significatius, ni compositors d'ofici. Les obres que han pogut realitzar els músics petrers són pràcticament arranjaments o obres per a banda, algunes obres vocals principalment de caire religiós, però en

definitiva obres de molt poca entitat, destinades principalment a ampliar el repertori de les agrupacions que dirigien.

Ara bé, és obligat esmentar a Bartomeu Gayà Serralta, nascut el 1898. Del 1914 i fins el 1920 fou flautista de la Banda Militar. Deixeble de l'il·lustre compositor Miquel Capllonch, Organista dels Dominics, director de la Banda i director de l'Escola de Música de Manacor. És autor de sarsueles, obres líriques i diverses obres, entre les que destaquem la sarsuela "Amor de muñecos", estrenada amb gran èxit al Teatre Principal de Palma i la "Comedieta lírica sobre la vida i la mort del gran missioner i apòstol de Califòrnia" amb text de Miquel Ramis, composta el 1933. Un número d'aquesta obra es convertí amb l'Himne de Petra.

I per acabar, PATRIMONI

Si em demanen quins són els monuments més significatius que té el poble, diria com qualsevol de vosaltres, que aquesta Església parroquial, el Convent, l'ermita de Bon Any, segurament hi podria afegir la casa-museu del Pare Serra, els restes pre-històrics com els talaiots de Son Omar, Son Puça, Ses Comunes, o la Cova del Voltor, etc. Però no ho dubteu mai, fora d'aquestes latituds, inclús a l'estranger, un dels més interessants i significatius n'es aquest orgue històric!. Ara bé, el problema és que per raons penoses que no venen al cas i que tenen com a denominador comú la desídia li hem apagat l'ànima i només conservam aquesta espectacular i diria jo, fantasmal façana però que, en aquests moments, no és més que això, façana, i que nosaltres com a poble, i l'Ajuntament com a representant d'aquest poble no ho pot permetre.

L'orgue va esser construït entre el

1695 i 1697 per una família de fusters d'Alcúdia, Sebastià i Damià Caymari, sant i senya juntament amb els Bosch, de la construcció mallorquina d'orgues. El rector Antoni Riera Font va esser l'impulsor de la construcció, el mateix que edificà la Capella del Rosari. Consta al llibre de les Determinacions, que és a l'Arxiu Municipal, que abans que aquest ja n'hi havia un altre en males condicions, d'orgue.

El 1871 i 1874 fou restaurat i augmentat notablement. Gerhard Grenzing va restaurar la cadireta l'any 1971, i, a hores d'ara, està abandonat.

No entraré en detalls de les característiques tècniques d'aquesta joia perquè seria molt fastigós, però sí sobre la importància de la seva restauració, una restauració que s'hauria de realitzar per via d'urgència pel seu estat d'abandono actual i per no deixar-lo perdre per a sempre.

Amb quins ulls ens deuen mirar des de l'altre món els qui durant anys gaudiren i feren gaudir de la música d'aquest entranyable instrument com Francesc Gelabert i Ordines, en Francesc Gelabert, més conegut com "Es mestre Tano", en Bartomeu Gayà i Serralta, en Joan Santandreu, organistes de prestigi com Joan Maria Thomàs o Antoni Matheu o molts d'altres que no en tenc referència, o què ens poden contar els organistes més actuals com na Catalina Mosca, en Gaspar Forteza, en Josep Mª Sastre o na Francisca Mercant?

"Durant 112 anys els Caymari treballaren a una trentena d'instruments a l'illa, una tercera part dels quals ja ha desaparegut, sis han estat canviats perdent les seves característiques, tres han estat restaurats, (Socors, Sa pobla, San Doniingo d'Inca), i dos estan completament abandonats, els de Sant

Bartomeu d'Inca i el de la Parròquia de Petra, sens dubte l'orgue més entranyable arcaic de Mallorca". Vos assegureu que sentir aquestes tràgiques paraules a un simpòsium d'orgues històrics, a jo hem va fer empegueir.

A les portes del segle XXI en què tot símbol del passat és considerat com a un bé, l'estudi i l'experiència ens ha duit a respectar els valors històrics a tots els nivells. El cant gregorià està de moda, la música renaixentista i barroca s'està estudiant més que mai, hi ha l'interès de reconstruir els instruments antics, s'estàn enregistrant les obres dels grans mestres amb instruments originals. Però, i ara posaré un exemple molt trivial i un poc frívol però entenedor: qui no ha restaurat un vell canterano, o una caixa, o una taula o unes cadires dels seus padrins? Amb quin plaer i orgull no els observau?. Si això ho hem fet amb gust, i només són mobles, què direm d'un moble que a més a més té una ànima, un bell so i que és vertader símbol d'aquest poble?.

La restauració de l'orgue no passa només en deixar-lo com abans, amb el seu so, i les seves característiques, sinó també passa per la seva conservació, afinació, l'acompanyament en la litúrgia, passa per l'organització de concerts, la obligació de l'Escola de Música de formar organistes que el puguin fer sonar i, per acabar, passa per la seva custòdia. El rector d'aquesta parròquia ja n'és una persona experimentada en aquestes lluites quixotesques; quan va estar al capdavant de la Parròquia de Santany es va restaurar l'imponent orgue de Jordi Bosch; això esperem que sigui un avantatge. Però aquesta tasca no és tasca només de l'Església. "Aquesta com a entitat jurídica és propietària d'un patrimoni històric, artístic i cultural, però l'església solament és la dipositària d'aquest patrimoni, perquè l'autèntic

propietari és tot el poble, es consideri o no creient". Les institucions doncs, públiques o privades són principalment els responsables d'aquesta tasca. Vos puc assegurar que si aquest vell orgue, està al Japó, Nord-Amèrica o Alemanya, hi hauria colzades per part d'empreses privades per aconseguir li atorgassin la seva restauració. Aquí només hi ha colzades per construir un túnel o apedregar una carretera.

"Els vells orgues mallorquins, no són importants només perquè són nostres, sinó perquè els seus tubs polsosos ens recorden un temps en què eren els primers i únics protagonistes musicals d'un poble. Perquè a Europa i també a Espanya se destruïren molts d'orgues a les guerres, en canvi a Mallorca els pocs que s'han destruït ha estat per les modes pasatgeres o per reformes poc afortunades. Perquè dels 120 orgues que tenim a Mallorca 74 són històrics i tenim el deure de conservar-los i sobre tot de fer-los sonar. La música d'orgue i la seva construcció han format un patrimoni artístic i cultural que ara hem de preservar, divulgar i si cal, fer-ne entre d'altres una de les nostres senyes de mallorquinitat".

Les guerres del segle XXI, va dir un destacat dirigent de l'estat espanyol, no les guanyaran les armes, sinó els pobles que inverteixin en educació, en cultura i en la recuperació i conservació del seu patrimoni.

I com que els pregons han de ser com aquell coet primer que enceta una festa, breus i una mica sorprenent, i no han de menar als voluntariosos assistents pel camí del tedi i l'avorriment, ni tampoc han d'impacientar-vos massa que aquest mes ja hi va haver un americà que s'encarregà de manllevar-vos tota la paciència acabaré desitjant que aquestes Festes de Santa Praxedis obeeixin a la fraternitat,

l'alegria, el retrobament familiar, i també a la recuperació de les nostres tradicions i senyes d'identitat de la cultura mallorquina. Crec que la glossadora Francina Riera "Remeia", padrina del meu pare, permetria deixar-me, tot destrossant-li, una glossa seva per posar pun i final a aquest pregó:

*Tots som plens de jubileu,
el pregó ja s'ha acabat,
toca l'orgue, Santandreu,
les festes ja han comenrat.*

Moltes Gràcies!

Miquel Estelrich Serralta

Juliol 1997

P.D. *"Vull agrair la inestimable col.laboració de l'escriptor i filòleg Rafel Crespí, el Centre de Recerca i Documentació Histórico Musical de Mallorca, i el Sr. Jaume Ribot. "*

MICHAELA RULLÁN RIBOT.

SU VOCACIÓN RELIGIOSA

En Palma colaboraba, Micaela Rullán, en la catequesis: enseñando la doctrina cristiana a los pequeños del barrio de la plaza de Cuadrado; con sus amigas confeccionaba prendas y juguetes para la repartición de premios de fin de curso en el Colegio de las Religiosas Franciscanas, ayudaba y protegía a los pobres con sencillez, humildad y mortificación.

Aficionada a las lecturas piadosas; prestaba seriedad en la lectura del Kempis, su libro favorito; modesta en el hablar, gozando en la intimidad de su hogar paterno.

En el año 1922, Pedro José, el mayor de los hijos del matrimonio Rullán Ribot, ejerce como médico en Madrid y dos años más tarde en Guadalajara; Micaela goza de la tranquilidad y sencillez de las gentes de Petra.

Las relaciones de Micaela y los contactos con las Hijas de la Misericordia, sencillas, amables, alegres y entregadas hacen que llegue el día que germine y florezca la vocación religiosa de la hija del maestro Rullán.

Jerónimo Rullán, los años que reside en Palma ejerce de maestro en el barrio de la Indiotería y años más tarde como Inspector de Enseñanza, cargo que abandona al trasladarse a Petra, donde reside hasta su muerte, junto a su mujer, familiares y amigos.

En el corazón de Miacela, tan dada al cultivo de la piedad y de las virtudes, pronto brotó la semilla de la vocación religiosa. Conocedora de las Reglas de las Religiosas Franciscanas, Hijas de la Misericordia, a las que había tratado de cerca y encantada con aquel estilo de vida franciscana, escoge aquella Congregación por considerarla la más humilde de todas las que conocía, ella que procedía de una familia de elevada condición social y económica.

Micaela escoge a la Congregación,

cuyos miembros son personas buenas, generosas y felices; que tratan a los niños con ilusión y ternura, sin egoísmo, sino con generosidad, en dar más que recibir, en entregar más que dominar, en formar más que aprender.

Preparar a la juventud en paciencia, constancia, responsabilidad, ternura y conciencia los pasos tan trascendentales que va a dar,; conocedoras de la educación cristiana y moral, de la crisis y miseria de la humanidad, así como de los grandes peligros, que corren al paso de la adolescencia a la edad adulta.

Micaela, conocedora de estas religiosas dinámicas, eficientes, que aman y se identifican; pobres de riquezas y ricas de alma y corazón; firmes en su puesto de trabajo y cumplidoras en su deber; que no retroceden ante ningún peligro y que no les importa atender a los enfermos a cualquier hora del día, es el camino que ha elegido esta hija de Petra.

M. Llinás

* **Parte del viejo cuartel de la Guardia Civil se adaptará para uso extraescolar.**

Una parte del piso superior del antiguo cuartel de la Guardia Civil será transformada en dos instalaciones polivalentes destinadas preferentemente a actividades extraescolares.. Una vez abandonado por la Guardia Civil, el cuartel ha recuperado su primitiva propiedad municipal. Como es sabido, el Ayuntamiento desarrolla también en el lugar un proyecto de teatro municipal que, tras años de paralización, parece haber hallado una nueva salida a través del plan de obras y servicios del Consell para 1998. El viejo cuartel alberga actualmente sólo la oficina local de Correos. El futuro teatro ocupará una de las cuatro alas del edificio. Y aun con las dos aulas de actividades extraescolares que el Ayuntamiento decide crear ahora y la oficina de Correos queda casi la mitad del edificio por reconvertir o destinar a nuevos usos. No existe una planificación global sobre la reconversión íntegra y los nuevos usos que se darán al edificio y a su patio interior, si bien éste podrá transformarse en verano en una prolongación de las actividades teatrales del recinto cubierto, que ahora, aún en obra, ya ha sido objeto de distintos montajes escénicos por parte del colectivo Serra Mamerra.

* **Las ayudas del Pla Mirall desbloquean obras por valor de 21 millones en Petra.**

El Pla Mirall subvencionará el 65 por ciento de las obras aceptadas por la conselleria, mientras que el 45 por ciento restante deberá correr a cargo de las arcas municipales. El empedrado de la calle Barracar Alt, las aceras y asfaltado de la prolongación de la calles Pou, Na Pelada, la prolongación de la calle Monterrey y las de la futura zona de viviendas de protección oficial como su iluminación en Can Casta y el arreglo del jardín de las Escoles Velles son algunos

de los proyectos..

* **Negociaciones sobre la antigua estación del tren.**

El Ayuntamiento de Petra y la dirección general de Transportes continúan manteniendo, a un ritmo más lento del previsto en principio, negociaciones sobre la cesión de terrenos de la antigua estación del tren y la vía férrea a su paso por el casco urbano de Petra. El Ayuntamiento tiene intención de aprovechar este trazado para hacer una vía de circunvalación desde la carretera de Santa Margalida, al camí de Son Fogó.

* **Plan municipal de conciertos y actividad teatral en Petra**

El ayuntamiento de Petra ha realizado por primera vez una programación de representaciones teatrales y actuaciones musicales a desarrollar a medio plazo, por un período de tiempo cuatrimestral. Las actividades abarcan desde este mes de septiembre hasta enero. Entre otros conciertos y representaciones, esta prevista la intervención del Trio Clàssica, El Concert, Setze Cortes Quartet y el Quintet Opus 96. También se prevé la presencia en Petra de los grupos escénicos Gom Teatre, Centre Di Marco, La Lluna de Teatre, Taller Teresetes y L'Enfilall.

* **Las diferencias en el equipo de gobierno paralizan la gestión municipal.**

Unió Petrera (UP) y el PSM han dado un nuevo paso para tensar todavía más las ya de por sí difíciles relaciones de estos dos grupos que, junto con UM, sustentan el pacto de gobierno de Petra.

UP ha acentuado en las últimas semanas su pretensión de controlar la gestión del alcalde (PSM) y de los otros tres ediles nacionalistas. Y desde el otro ángulo, el PSM reprocha a UP sus prolongadas ausencias y la escasa dedicación del edil a la delegación de

Cultura. Buena parte de las competencias de Cultura han sido asumidas por el PSM. Como son el plan de actividades musicales y teatrales para el próximo cuatrimestre. UP parece ser que sólo se ha dedicado a la Escola Municipal de Música, del que ha presentado el balance del primer curso. El alcalde había previsto para el mes de septiembre un plan para sanear el equipo de gobierno, que todavía no conocen UM y UP.

* **Las fiestas de Petra se ha cerrado con un coste de 4,8 millones de pesetas.**

Sobre un presupuesto total de 5,5 millones de pesetas, las fiestas patronales de Santa Praxedis habrán significado un coste real para las arcas municipales de 4.879.000 ptas. El delegado de fiestas Miquel Moragues (PSM), ha explicado que este gasto obedece a la reducida afluencia de público y por tanto escasa venta de entradas, del concierto de rock, al que se preveía una considerable asistencia. Magdalena Oliver (AA) y Sebastià Rexach (PSM) discreparon sobre la organización de las fiestas.

* **Convocada la VII Mostra d'Art i Empresa.**

El Ayuntamiento y la PIMEM han anunciado para los días 25 y 26 de octubre la celebración de la VII edición de la Mostra d'Art y Empresa, que este año irá dirigida especialmente a la promoción de la carpintería. La mostra estará precedida de actos culturales.

* **Fiestas en Petra para clausurar las actividades de la piscina**

El ayuntamiento organizó una partido de voleibol acuático y una verbena amenizada por el conjunto Els Nostros. para clausurar el período estival de actividad en la piscina municipal. La denominada fiesta de la piscina es una experiencia iniciada el año pasado por el

Ayuntamiento que ahora logra su continuidad.

* **La acogida de la Escuela de Música de Petra permite ampliar su actividad.**

El concejal de Cultura, Rafel Bauzá, (UP), ha presentado el balance económico del primer año de actividad docente de la Escuela Municipal de Música y sus previsiones de actuación para el próximo año. Con unos gastos de 2.367.704 ptas. y unos ingresos de 1.689.000 ptas., que han supuesto para el ayuntamiento un desembolso de 697.400 ptas., todos los grupos municipales han considerado satisfactoria esta inversión. Teniendo en cuenta que se han tenido que adaptar parte de las instalaciones municipales de Sa Creu y afrontar la adquisición de instrumental.

Para el próximo curso la escuela prevé la insonorización de una aula, el incremento de medios informáticos, la compra de nuevos instrumentos, las mejoras en comunicación y la contratación de un profesor de cuerda.

En principio durante el curso 97-98 se impartirán diez asignaturas, abiertas a todo tipo de alumnado. Se ha previsto un curso de guitarra popular, para el que se presume una considerable demanda. Para inscribirse en él no hay límite de edad ni tampoco se requieren conocimientos musicales.

* **Un domingo esperando a Clinton**

La suspensión de la visita al Museo de Fray Junípero Serra fue acogida con decepción por Petra

Los portales de las casas de Petra despertaron entreabiertos. A nadie se le quería escapar el momento de la visita de la familia Clinton, por lo que la jornada dominical se convirtió en un ir y venir de comentarios y en una larga espera cuyo resultado -Clinton no se presentó- dejó un sabor amargo a un pueblo que se cree merecedor de la visita del presidente más importante del mundo.

Lo peor de todo, pensaba la gente, no fue el "plantón" en sí, sino que éste se produjo de forma totalmente inesperada, incluso para los representantes de la Casa Real, de la Casa Blanca, del presidente autonómico Jaume Matas y del amplísimo dispositivo de seguridad que tenía "tomado" el pueblo.

"El alma de Fray Junípero Serra se siente en las raíces de este pueblo y no dependerá de una visita de un presidente de Estados Unidos", aseguró un contrariado Matas tras esperar más de dos horas en el interior del museo del personaje que une a esta localidad de 2.600 habitantes con tierras norteamericanas.

La confirmación del frustrado acontecimiento se produjo el viernes. A partir de ahí empiezan los preparativos "no oficiales". El alcalde, Joan Font, que acompañó a Matas en la larga espera, es citado a las tres de la tarde del domingo en el museo, y los ciudadanos limpian sus portales para tan excepcional jornada.

A partir de la una de la tarde del día D coches de la Guardia Civil empiezan a circular por el pueblo. Se sitúan en lugares estratégicos, como el tejado del Convent Sant Bernardí, cuya sacristía, por cierto, se convirtió en improvisado vestuario de los agentes de seguridad.

Pero no sólo los policías, que se multiplican por momentos, toman posiciones. Cientos de petreus empiezan a agolparse en las cercanías del museo. A las tres y cuarto de la tarde llega un sonriente Matas recibido por el cónsul de Estados Unidos en Balears, Tummy

Bestard.

Empieza la cuenta atrás. El único "espectáculo" del que realmente habrán podido disfrutar los vecinos de Petra, el de ir y venir de los agentes de seguridad, la instalación de vallas que mantienen a la ciudadanía apartada y la distribución de los periodistas locales, nacionales e internacionales que se habían dado cita en la localidad se despliega en todo su esplendor.

Pasan unos minutos y el ánimo no decae. Unos niños asomados en uno de los balcones cercanos -envidiados- ponen una toalla para apoyarse porque empiezan a estar cansados.

¿Dónde está Clinton? Las respuestas que van llegando a los periodistas de la mano de los funcionarios de la Casa Real son descorazonadoras: en Andraxt, en Santa Ponça, en la Dragonera.. ¿y en Petra? se preguntan todos.

Una llamada a Porto Pi hace sonar la alarma. "Dicen que no viene", rezan los rumores. Caras de preocupación y llamadas a la tranquilidad. La gente empieza a impacientarse. A las seis menos diez llega la temida confirmación_ Petra y Junípero Serra tendrán que seguir esperando.

Los vecinos no acaban de creérselo y piden explicaciones. "Nos han tomado el pelo", se escucha entre el tumulto. Matas trata de campear el temporal y alude a "fuerzas mayores". Otros hablan de un mareo o del cansancio. Da igual. Los petreus regresan a sus casa cabizbajos y echando pestes de los yankees. Ellos se lo pierden.

Llorénç Riera

Moviment Demogràfic

Concepció Bauzà

Naixements

Antoni Rechach Torrens
nascut el 3-07- 97
Fill de Pere i Miguela

Josep Antoni Font Bennassar
nascut el 23 - 07- 97
Fill de Miguel i Bàrbara

Guillem Bauzà Vidal
nascut 27-07-97
Fill de Guillem i Francisca

Sebastián Enseyat Bauzà
nascut el 08-08-97
Fill de Miguel i Antonia

Miguel Angel Nicolau Pascual
nascut el 20-08-97
Fill de Toni i Joana

Difunts

Rafael Jaume Soler
89 anys 13-07-97

Guillem Riera Sevilla
19 anys 29-07-97

Margalida Saurina Font
96 anys 11-08-97

*Guillem, sempre el teu somriure
recordarem els qui hem quedat aquí,
te n'anares sense despedir,
perquè Déu va voler pel seu jardí
s'amistat que tu vares fer viure.*

*Eres com espiga d'esperança lliure
en delit de vida per fluir
però com flor que s'acaba de collir
tirada dins la pols del camí,
deixes tristor que ningú sap descriure.*

*Quan arribis al teu lloc de la glòria
recorda't dels amics que has deixat,
prega a Déu perquè sia realitat
que s'acabin les morts per accident
i nosaltres et tindrem dins la memòria.*

*Voldríem que sempre fos notòria
a dins els joves, els pares i els avis.
L'amor que perdona als adversaris
i que sempre escalfa més que el sol,
amb això el poble de Son Ferriol
et recordarà: Guillem Riera Sevilla.*

*Margalida,
te conec poc personalment,
te conec en el lecho
cuando tu enfermedad era presente*

*¡Cómo querias recibir al "Bon Jesus"
-nos decían, que no conocías-
pero cuando te lo ofrecían
resurgías de tu enfermedad
para que el Padre eternal
te recibiera en su eternidad.*

*Me han dicho que Sebastián y tu
hace poco pudisteis celebrar
vuestras bodas de oro aquí en "es convent",
Poco después Sebastian partió
y tu le sigues a él
para celebrar vuestro amor
en el mejor "convent".*

*Amiga de Fray Junípero,
novicia franciscana
viajaste hasta el cielo.
el día de Santa Clara*

Els teus companys

J.M.G.

Casaments

Bartomeu Martorell i Alzamora
Francisca Gual i Ribot
12-04-97 a Petra

Miguel Manzanares Baudel
Joana Aina Alos Tuyols
26-05-97 a Son Santandreu

NOCES D'ARGENT

Gabriel Pastor Balle
Margalida Sifre Roig
02-08-97 a Victoria L'Alcudia

Francisco Gual Avella
Catalina Ribot Ribot
09-08-97 a Petra

UN ALTRE ANY, UN ALTRE CAMPAMENT. O NÒ?

Un altre any Serra Mamèrra ha organitzat un campament dirigit als nins de Petra, com sempre hem intentat que els participants hagin passat uns dies inoblidables, creant nous jocs i entreteniments sense deixar de banda els de sempre, amb unes vetllades extraordinàries per aconseguir que cada campament sigui únic i diferent.

Per començar, el lloc on estàvem no s'havia utilitzat mai per fer-hi acampades, cosa que li dona un encant especial, es tracta de l'antic Autosafari, on els nins hi muntaren les tendes i noltros habilitàrem els serveis i les dutxes, tot això gràcies entre d'altres a "l'apoio logístic" d'en Guillem i en Biel. Una cosa que ha contribuït a fer diferent aquest campament és la manera de desplaçar-nos, ja que la platja més propera era a dos kilòmetres, hem utilitzat bicicletes, cosa que pareix que ha agradat molt als al.lots.

El campament s'ha dividit en dos torns, el primer pels nins de sis a nou anys, que començà dia set de juliol, per acabar dia deu, aquests quatre dies estàrem a l'antic Autosafari, i anàvem a nedar amb les bicicletes a sa Coma, amés de nedar, jugar i passar-nos-ho molt bé, férem excursions, una al castell de Sa Punta de n'Amer, on vérem canons, espases, pistoles i trabucs de l'època dels pirates. Una altra sortida que férem, fou a l'Autosafari, on vàrem veure molts d'animals: Bous, cérvols, elefants, mones... fins i tot cantàrem la cançó del Rei Lleó davant d'un lleó de veres, també vàrem assistir a un espectacle on un elefant feia equilibris, però no sols això, sinò que amés d'equilibrista era barber, és una experiència única que t'afaiti un elefant, sobretot si fa pocs dies has vist elefants desvocats per Impacto TV, em va afeitar a mi, però encara som viu.

Amb els més grans, de nou a tretze anys, el campament començà itinerant dia 11, parlint de Canyamel, on començàrem a escoltar la història de la Deixa del Geni Grec, camí de les Coves d'Artà, que podríem dir que són les més espectaculars de Mallorca. L'endemà havíem d'arribar caminant fins al Port Vell, on ens esperaven les bicicletes, per anar-hi travessàrem vorera de mar per la Costa dels Pins, i ens aturàrem a nedar a la platja D'es Ribell davora el xalet de l'Ana Obregon, però no la vérem ni a ella ni a n'en Suker. Al Port Vell, arribàrem hora de dinar, estàrem a l'arracés d'uns polls altíssims, enfora de la carretera, fou un dia de pau i tranquil·litat lluny de l'urbanisme turístic.

Per fi ja amb les bicicletes arribàrem a l'antic Autosafari, on férem jocs i vetllades inoblidables, amés cada dia anàvem a nedar a un lloc diferent, fins i tot un dia anàrem a nedar a Portocristo, de camí passàrem per Cala Morlanda i visitàrem la Cova del Dimoni, però com que no feia massa bona mar, vàrem haver d'entrar en grups i no hi poguérem nedar, tota una aventura, ja que per un mal entès ens quedàrem sense berenar, però a n'es Port vos puc assegurar que el dinar el trobàrem molt bó.

Com sempre tot s'acaba, i va arribar el dia dels adeus, contents perquè ens ho havíem passat d'allò més bé, i trists al mateix temps per haver-nos-en d'anar, així donç besades, adeus i fins l'any que ve si Déu ho vol.

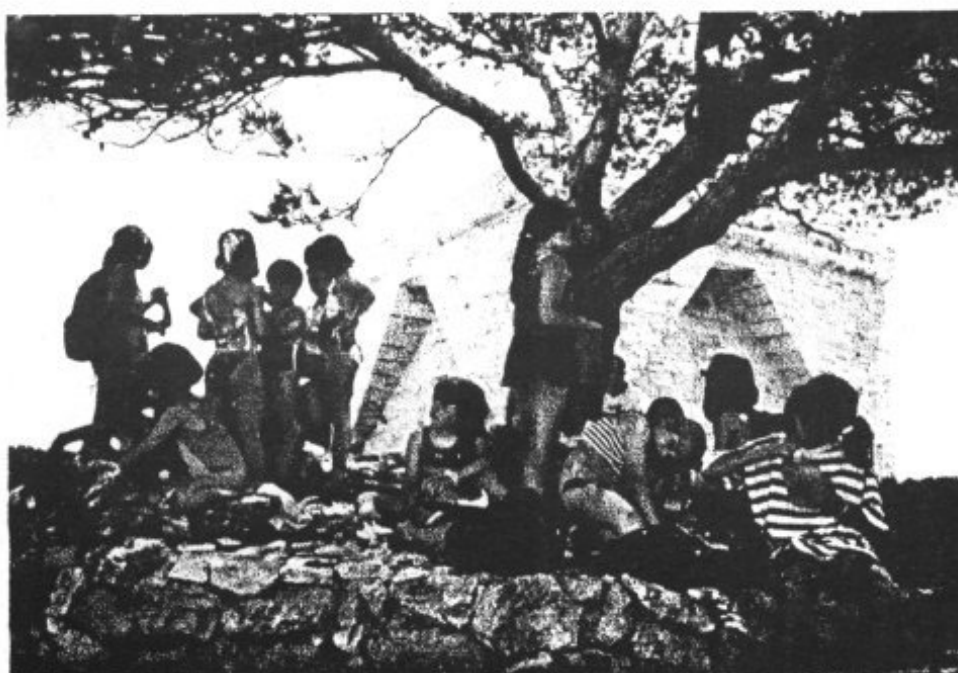
La mostra de castells d'arena fou un èxit

També hi hagué moments per pintar-se la cara

També experimentàrem esports d'aventura

Els petits al castell de la Punta de N'Amer

Séptimo Aniversario de personas Mayores Fray Junípero Serra

Petra 31 de Mayo de 1997

Concentración a las 10 h. en el Convento de San Bernardino, para asistir a una misa en sufragio por el alma de todos los pensionistas que pasaron a mejor vida. Fue celebrada por el P. Samuel que en su bella oratoria nos dirigió unas palabras animándonos a seguir adelante y superar todos los contratiempos que se presenten durante los años que Dios nos tenga destinados en pisar esta tierra.

Vuestro amigo P. Samuel os tendrá presentes en sus oraciones, deseándonos salud y paz y vivir con alegría.

Pasamos a visitar el museo de la sacristía que es una verdadera joya. Como buenos petrenses y devotos de nuestro Beato Junípero Serra propaguémoslo a nuestras amistades y asociaciones de Personas mayores para que lo visiten.

Acto seguido pusimos rumbo hacia Montuiri para visitar las perlas Majórica. Después de un pequeño descanso nos dirigimos al pueblo de San Juan, sede del Bar Ca'n Fronca, donde nos sirvieron una exquisita comida de su especialidad.

El Presidente Vidal, saludó a las autoridades que nos honraron con su presencia, se recitaron poesías por J. Bosch y C. Vidal, fueron muy aplaudidos.

Para terminar se despidieron las autoridades entregando 2 placas conmemorativas de nuestro 7º Aniversario, una por el Gobierno Balear y otra por el CIM. Recibidas con un clamoroso aplauso.

J. Caldentey

En el 7é Antversari de la Associació Beat Junipero Serra.

*En aquest Antversari
que celebrem, tots plegats
no he volgut, que faltàs
el meu humil, comentari*

*Es agradable i necessari
reunir-se els jubilats
per augmentar les amistats
passar el temps, més animats
i no tornar, un retirat solitari.*

*Els majors, quan ens jubilam
sentim, dues molt grans emocions
alegria, per que la paga, ens lleva preocupacions
i pena, per que pensam, que s'acaben les il·lusions
i amb realtat, una nova vida curta, començam.*

*I per atxó, és que intentam
passar-la amb alegria
i la unió i la companyia
és lo millor, que trobam.*

*Els majors, amb retirar-nos
no ens hem d'acovardir
i hem de procurar trobar
coses, per poder pasar
nostre temps, més agradós*

*Diven, que tot és del color
del vidre, amb que miram
i st, amb la nostra vida cercam
segúr, que coses trobam
que ens daran, il·lusió*

*Mentres poguem, els majors
hem de fer, qualche coseta
perquè, la nostra maquineta
no agafi, el rovellós*

*Tenint, un suport tan gros
de les nostres autoritats
ens semblam, a quan sòm al.lots
que anam, dels pares acompanyants*

*També les caixes del poble
ens tenen molt animats
perquè sempre, el grà d'arena
tènen, pels de la Tercera Edat.*

*Però, també hem de pensar
que aquesta Associació
si no té un bòn director
endavant, no podrà anar.*

*I per atxò, a la nostra Directiva
també hem de felicitar
per saber-se molestar
per que poguem disfrutar
i el temps, poquem passar
més distrets i amb alegria*

*I atxí, més vells i més joves
tots plegats, disfrutarem
de la vida si sabem
respectar-nos uns als altres*

Mols d'anys a tots

Petra, 31 - 05 - 97

Jeróna Bosch de Febrer

Nos ha dejado otro entusiasta de Fray Junípero Serra

Quien nos haya seguido número tras número leyendo las páginas de APÓSTOL Y CIVILIZADOR, bien podrá recordar que más de una vez nos hemos ocupado del fallecimiento de destacados propagadores de la vida y obra del gran misionero, nacido en una pequeña casa de la calle Barracar de la villa de Petra. La lista de estos entusiastas se va aumentando y hoy hemos de añadirle un nombre más, Don **Pedro de La Vega Ortega**.

Su fallecimiento no es reciente. Ni el lugar de esta lamentable pérdida lo tenemos cerca. La muerte le vino en una edad avanzada, el día 16 de enero de 1996, en la ciudad de Méjico.

Lamentamos no habernos enterado antes para cumplir con él en este recuerdo póstumo, como muy bien se hizo acreedor.

Ha sido su hermano José quien nos ha hecho llegar la triste noticia, de cuya carta transcribimos los párrafos siguientes:

Naucalpan de Juarez 22-06-97

Muy Sres. míos:

Ignoro si los familiares De la Vega Alvarado, les han informado que mi hermano PEDRO DE LA VEGA ORTEGA, falleció el día 16 de Enero de 1.996. Pedro mi hermano fue quien puso Apellido a la población de Jalpán, Querétaro, ya que en el Diario Oficial de Querétaro se agregó el apellido Serra, a la población, en reconocimiento a la obra civilizadora de FRAY JUNÍPERO SERRA, quien ahora es JALPAN DE SERRA.

Estoy suplicando, de la manera más atenta, que por favor, comunique esta noticia al Padre Salustiano Vicedo, porque ahora no encuentro su nueva dirección.

Un favor más, si aún pueden enviarme los boletines que me enviaba el Padre Vicedo, pero les rogaría que en donde den a conocer lamentable noticia, me remitan 6 ejemplares, para mi familia.

De este hecho informaré al Centro Investigaciones, históricas, a la Universidad de Baja California, a la Revista VIDA BAJA CALIFORNIANA, y al CENTRO CULTURAL, TODO EN BAJA CALIFORNIA NORTE, TIJUANA.

Gracias por el envío.

JOSÉ DE LA VEGA ORTEGA

Don Pedro de la Vega era un entusiasta de los temas juniperianos y todo cuanto trabajó en este campo no fue para abrirse camino en la vida, al contrario. El sabe lo que tuvo que luchar para llegar a la meta conseguida. La incomprensión de algunos desconocedores de las misiones de Sierra Gorda, promocionadas por Fray Junípero y sus compañeros, fue su mayor escollo.

Nunca se desanimó hasta ver coronado su solitario propósito: Que el lugar donde tantos sudores derramó el gigantesco misionero franciscano fuera denominado JALPAN DE SERRA.

Para conocer con más detalles cuánto luchó hasta conseguir tan merecido reconocimiento, a continuación vamos a reproducir el principio de una de sus cartas fechada el día 6 de marzo de 1976. Fue publicada íntegra en el número 26 de esta revista, entonces un simple boletín.

Adjunto a usted fotocopia del Decreto emitido por el actual Congreso estatal de Querétaro, en el cual oficialmente se asigna a Jalpan (Antigua Sierra Gorda) el apellido de SERRA, en homenaje al P. Fray Junípero Serra. El resultado de mi petición, presentada al 42 Congreso de Querétaro en 28 de febrero de 1970.

Es como en carta me dijo el R. P. Fray Maynard Geiger, un MILAGRO. Y así que lo es.

Porque un hombre pobre, sin vínculos políticos ni sociales de alto "contorno", con sólo relativamente somera documentación respecto a Fray Junípero Serra, pero sí con mucha fe en lograr su propósito, al fin, después de innumerables obstáculos vencidos (David contra Goliad), vio, después de ardua lucha, realizado su deseo: JALPAN DE SERRA.

Ya hemos dicho que el Señor de la Vega era un entusiasta de Fray Junípero y para rubricarlo, por nuestra parte, vamos a añadir algo más. Fue corresponsal de APÓSTOL Y CIVILIZADOR en la capital Azteca desde los orígenes de esta publicación.

Con frecuencia nos enviaba escritos suyos para las páginas de nuestra revista. Además constantemente recibíamos de él material impreso del que nos servíamos en la publicación de varios artículos relacionados con el misionero petrense.

Asimismo era un verdadero admirador del terruño y costumbres de donde nació aquel niño Miguel José Serra Ferrer, hoy conocido con el nombre del Beato Junípero, y que tan al vivo solía describir el Hno. Sebastián Rubí. Como exponente de lo antedicho lo podrán leer en uno de los escritos de D. Pedro de la Vega publicado en la correspondiente revista de los meses Julio-Agosto de 1980.

Para terminar queremos tributarle nuestro sencillo homenaje póstumo, pero vaya con el mayor afecto de un buen amigo. A este fin reproducimos a continuación la poesía con la que terminaba el referido artículo dedicado al Santuario de Bonany. Además acto seguido exponremos las características propias que tanto lo distinguían.

CAMINITO DE BONANY
Cordialmente para Apóstol y Civilizador

*Caminito de Bonany,
te vas perdiendo, perdiendo,
y después, por la ladera
vas subiendo, vas subiendo.*

*Vas, caminito, subiendo,
hasta la sagrada ermita,
sube y sube hasta llegar
a nuestra Imagen Bendita.*

*Llegar caminito amado
hasta el altar de María,
María la de Bonany,
MARE de DEU, luz del día.*

*Caminito de Bonany,
te vas perdiendo, perdiendo
y después, por la ladera
vas subiendo, vas subiendo...*

*Pedro de la Vega Ortega
México, D.F. 22 de mayo de 1980.*

A Don Pedro, al igual que a Fray Junípero, su estatura no se podía encuadrar en el marco de una persona corpulenta. Más bien era lo contrario. Pero tenía un gran corazón. A este laudable valor se le añadiría la de un hombre sencillo y afable. Y como tema favorito de la conversación era su familia y el entorno del Padre Serra, del que no dudamos habrá recibido un fraternal abrazo.

Descanse en Paz.

Fr. Salustiano Vicedo

V - CONOCIMIENTOS EDUCATIVOS

- Las Universidades no crearon nada nuevo, en el orden de la enseñanza; los mismos métodos, las mismas formas y los mismos estudios. Dichos estudios comprendían las facultades de Teología, Filosofía, Medicina, Derecho y Arte.
- La enseñanza se daba en latín en todas ellas. El pago de los profesores se hace directamente por los mismos alumnos, salvo en los casos en que la cátedra estaba dotada por el rey, el municipio o algún particular, hasta crear la administración universitaria.
- En el aspecto educativo, las Universidades ejercieron gran influencia por lo mucho que duraban los estudios, dada la escasez de libros. Se podía estudiar libremente; reinaba un espíritu democrático, de verdadera fraternidad; podían estudiar libremente todos aquellos que tenían vocación.
- Las universidades llegaron a constituirse en verdadera autoridad, en el orden científico, en lo político y en lo social.
- Al llegar el siglo XV, hay una renovación de la cultura, la cultura humanística, característica de lo que llamamos Renacimiento. Al entrar la Edad Moderna, empieza una reforma religiosa, una reforma artística, lo que hace que se nos presente una reforma educativa, así como, con el descubrimiento de gran movimiento literario y científico; con los descubrimientos del Nuevo Mundo, empieza el círculo de la actividad intelectual y mercantil, culminando con el invento de la imprenta; las repúblicas italianas se disputan las enseñanzas; se funda durante el pontificado de Nicolás II, en el Vaticano, su gran biblioteca en la que se reunió incontables manuscritos.
- Empieza con estas nuevas ideas, la autoridad de los padres en la educación de los hijos; se infunde a los padres, que la educación es obra de amor; los maestros y profesores deben ser ejemplares en todo y conocedores de las cualidades y aptitudes de los niños; deben ser estudiados los caracteres de los niños; el abuso de los libros es perjudicial; se aprende más por lo que se ve, que por lo que se oye; que la higiene es la base de todo sistema educativo y que la educación se extiende a todas las edades.
- Son estudiados y consideradas las ideas educativas de Ramón Llull, una enseñanza de los niños con cariño y amor, para el niño es lo más grande; lo más suave, más dulce u más divino que el hábito de obrar el bien; lo más amargo y detestable son las malas costumbres; hacerse niño con los niños; los mayores después de haber satisfecho los deberes de la vida pública, no avergonzarse de hacer los deberes de los hijos; de distraer su ánimo y jugar con ellos.

M. Llinás.

FINCAS Y TERRENOS DE PETRA I

- **La Font d'Albasalba**
Situada en el camino que conduce de Petra a Manacor. Terreno arcilloso, su agua no es propiamente incolora, sino, que tiene un color blanquecino a diferencia del agua de les Basses del Tejar del Cruce. Su nombre árabe nos hace pensar que es tan antigua como la denominación mora de la Isla.
- **Son Alegre**
En el término de Petra, situada entre Son Gurgut y Son Capellet, tocando a la carretera de Petra a San Juan.
- **S'Argelagar**
Propiedad rústica situada entre Son Gurgut y Son Fluxa.
- **Son Atzebit d'En Massenet**
Finca rústica situada entre los terrenos de Son Atzebit d'es Horts y Can Sorday.
- **Son Atxebit d'Es Horts**
Finca rústica situada entre Son Atzebit d'En Massenet y el cruce de Ses Basses.
- **Can Bañeta**
Finca en el término de Petra, situada entre Son Roqueta y Son Embarás.
- **Hort de Sa Bassa.**
Terrenos situados entre Ses Ferritjes y Es Cos.
- **Ses Basses.**
En el cruce de la carretera Palma a Manacor y de Petra a Felanitx y en los términos de Petra y Villafranca, situadas entre los predios de Son Etzebits y Cas Batli.
- **Can Batli**
Propiedad rústica del término de Petra, cuyos terrenos están situados entre Son Bacs y Ses Fontanelles.
- **Son Bats.**
Predio de Petra situado entre Son Cunill y Cas Batli.
- **Can Bauça**
Propiedad rústica, cuyos terrenos cercanos al núcleo urbano situados entre Son Frare y la villa.
- **Ben-dinat**
Predio de Petra en la falda del monte de Bonany, entre Son Cunill y la Font de la Mare de Déu de Bonany, cercana al Santuario.
- **Can Betó**
Propiedad rústica, situada entre Son Guillot y Can Virgili, en la divisoria del término de Petra y Ariany.
- **Torrent de Biniembell**
Vía fluvial de unos veinte kilómetros de longitud, el cual tiene una superficie de ciento cincuenta kilómetros cuadrados. Nace en el término de San Juan, atraviesa las tierras llanas de Petra, desembocando sus aguas en la bahía de Alcudía. Las corrientes de sus aguas son temporales y durante el tiempo de lluvias.
- **Casa Blanca.**
Predio del término de Petra, situado entre las fincas de Son Ferrers y Els Cabanells Vells.
- **El Puig de Bonany**
Son conocidos varios nombres los que ha recibido. Durante la dominación de la Isla por los moros, era conocido por el nombre de Puig de la Alquería María. Siendo propiedad de Mateo Sabadell, figura el nombre de Puig de Son Burgués y actualmente Puig de Bonany. Tiene una altura de 317 m. Y poblado de extensos pinares.

M. Llinás

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

CIÈNCIES

L'aigua com a Recurs.

Gómez, A / Gómez J.
Govern Balear. 1995.

S'Albufera de Mallorca

Martínez, A. / Mayol, J.
Govern Balear. 1995.

BELLES ARTS

Història del Cinema.

Bou, N. / Pérez, X.
Editorial Graö. 1995.

Nirvana.

Wilson, Susan.
Celeste Edicions. 1995.

VIDEOS

La petita locomotora -Dibuixos-

Director: Edwards, Dave.
Home Video. 1991

Robin Hood: Príncep del Lladres. (P)

Director: Reynolds, Kenin.
Tri Picture.

Molt soroll per res

Director: Branagh, Kenneth.
Lauren Films. 1994

La España de Franco

Editor: RTVE

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE PETRA

C/ Font 1

de dimarts a divendres de 5 a 8. dissabtes de 9 a 12.

Consell Insular de Mallorca

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA - Centre Coordinador -

ENREGISTRAMENTS SONORS -CDS-

En Joan Petit quan balla.
Produccions Blau. 1995.

Ossifar en directe.
Ossifar.
Produccions Blau. 1996.

Balades.
Tomeu Penya
Produccions Blau. 1996.

Un cel més blau.
Sureda, Jaume.
Produccions Blau. 1996.

Duke Ellington.
Poly Gram Records. 1994.

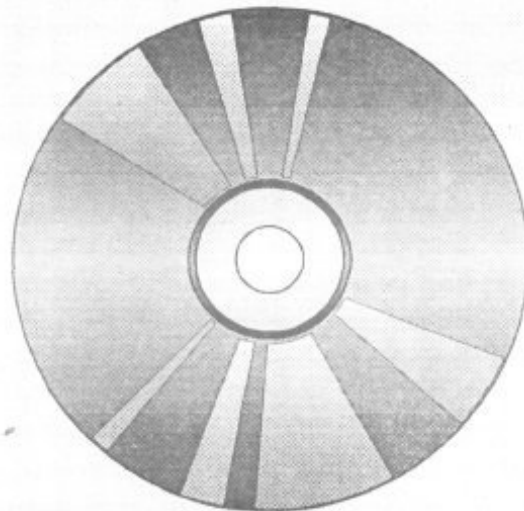
Greatest Hits.
Enrythmics.
BMG Records. 1991.

(What's the story) Moring Glory?
Oasis.
Sony Music. 1995.

Cello concerto in A minor.
Schuman, Robert
EMI Records. 1992.

Braveheart: Original Motion Pinture
Horner, James
Twentieth, 1995.

Missa de Requiem
Verdi, Ginseppe.
Polydn Internacional, 1972.

Consell Insular de Mallorca

Pregó de les festes de la Mare de Déu dels Àngels 1997

Jaume Andreu Galmés

Gent de fora poble, petreres i petrers, bon vespre a tots.

Començam un any més les Festes de la Mare de Déu del Àngels. Repicar de campanes, esclafit de

coets, la senyera ja és enlairada al terrat del convent. L'ambient festiu ja envolta la barriada i s'estén a la resta del poble amb la "brunidissa" dels paperins i el truí dels al.lots que compareixen plens de juguera devers Sa Placeta i es Sagrat. Són molts els records que guard d'aquestes festes, que des de petit he viscut ben d'a prop. És per a mi, com a petrer, i més encara com a veïnat del convent, un orgull i un honor pregonar les festes d'enguany. Des d'aquí vull afrair la convidada als organitzadors d'aquests actes.

Per cridar vos a festa, crec que cal fer un poc de passada al que han estat i són unes celebracions on es junten el caràcter religiós i popular. N'entendrem un poc millor el significat si tenim present els orígens en els segles XVII i XVIII, quan la comunitat de franciscans del nostre poble es va convertir en el nucli més imporetant de l'ordre de la Part Forana. Assumí les funcions de noviciat, seminari de l'ordre i col.legi de missioners apostòlics. Serà llavors quan fills de Petra es convertiran en il.lustres franciscans, ja per la tasca evangelitzadora a terres llunyanes, com el Pare Serra; o per l'ocupació dels càrrecs més rellevants a l'illa, com fou el cas del Pare Antoni Perelló.

La importància del convent per a la vila i els seus voltants arribarà més enllà de la religió, l'educació i la cultura, implicant-se en assumptes socials i econòmics. És indiscutible

el servei que els franciscans oferien a la població, malgrat qualche vegada es volgés treure els frares a pedrades, com l'any de la predicació en contra dels excessos i la bulla dels Darrers Dies.

Des que els franciscans s'instal.laren a la vila l'any 1607, la Festa de la Mare de Déu dels Àngels també va esser un aspecte que donà anomenada a la conghegació i al poble dins tot el pla de Mallorca, ja que el Jubileu només es podia guanyar a un convent dels seguidors de Sant Francesc. El dia dos d'agost compareixia gent de tota la comarca i omplia durant tot lo dia els carrers propers al temple, sortint de l'església i entrant-hi les vegades necessàries per guanyar la protecció de la Verge.

La celebració tenia cada cop més acceptació entre els fidels i prest es va declarar el dia dels Àngels com a diad festiva al poble. Aprofitant la gentada que hi compareixia, l'acte religiós es va acompanyar de jocs populars; i a davant del convent i al Carrer Major s'organitzà una fira on els argenters venien a vendre "cordoncillos", botonades i tota casta de luxoses joies. A més, es podien comprar menjars dolços i tot tipus d'obra de fang cuit: gerres, escudelles i, sobretot, les campanines i els siurelles, tan esperats dels infants que amb el so incessant d'aguests instruments i la seva corredissa augmentaven el to festiu.

La diada va rebre un mal cop quan l'any 1835 un decret del govern desamortitzava els béns dels ordenes religiosos i obligava els frares a deixar els convents. La comunitat de Petra no en fou una excepció: l'edifici i les seves terres es parcel.laren i foren venuts a particulars, i començà així la mutilació de la construcció i del valuós mobiliari que contenia. Afortunadamente, el Pare Francesc Payeras, que havia estat el darrer guardià conventual, l'any 1852 va aconseguir comprar l'església

i la sacristia, salvant de la destrucció aquests recintes.

El temple es va poder tornar a obrir al culte poc després de d'oclastració, però malgrat la devoció popular, la festa ja no fou la mateixa sense els frares. Molta gent continuava acudint a guanyar el Jubileu i alguns venedors encara estenien els seus productes al carrer. La celebració dels Àngels va entrar en decadència i fou la devoció i tradició popular la que va permetre evitar la desaparició per complet. Hi ajudaren també algunes famílies de venedors de siurells i campanines que no deixaren de venir, fent possible el manteniment d'un dels elements més característics de les festes: el de la il·lusió dels nins perquè els acompanyassin a comprar una estatueta blanca, verda i vermella que farien xiular fins acabar l'alè. Aquest xiulet dels infants simbolitza el viu testimoni de l'entusiasme i l'alegria que feren arrelar la festa i evitaren que s'esvaís.

Amb la tornada dels franciscans el 1969, les festes cobraren novament força.

Ja no sols es mantenien o recuperaven elements tradicionals, sinó que les festes s'allargaven un parell de dies amb revetlles teatrals i musicals, actes culturals i esportius i tota casta de jocs infantils.

Record que vivia amb intensitat el dia dels Àngels: al matí, la recollida de joies trescant el poble, per acompanyar els gegants, caparrots i, d'un bocí enfora, el dimoni, tot engrescat amb el so de les xeremies; l'horabaixa, quan ha havia reposat de les emocions fortes de les encaçades del dimoni, l'entreteniment estava a Sa Placeta, amb la trencadissa d'olles i el pal ensabonat, on es provaven els al·lots més coratjuts, entre d'altres jocs.

Aviat farà trenta anys de la tornada del frares franciscans i crec que les festes segueixen mantenint el seu caire tradicional i popular, amb l'espertit càlid i huli que caracteritza uns actes fets a partir de la col·laboració del religiosos i els veïnats, que tan activamente hi participen i que al llarg d'aquests anys s'han anata alternant, fent possible la continuïtat de les festes. A tots ells crec que cal agrair la seva feina desinteressada.

Tornant a referir-me a l'època d'esplendor del convent, als segles XVII i XVIII, fita clau en l'història de Petra, cal destacar el

valuós patrimoni històric-artístic que en aquests anys s'hi va agrupar, donant el recinte amb un dels conjunts d'art sacre d'estil Barroc més important de Mallorca. Encara ara podem contemplar el gruit de tal esplendor, malgrat el que es va perdre amb la desamortització.

Voldria que aquest pregó servís per fer una crida a gaudir i interessar-nos per les obres d'art que aquí es guarden. Tenim ben gravada la imatge exterior del convent, que marca i defineix, juntament amb la parròquia el perfil arquitectònic del poble. Però en el seu interior amaga molts de racons i detalls ben significatius en els quals mai no ens hem fixat, tots testimonis del nostre passat.

Cal destacar el contrast entre la regularitat i senzillesa de l'arquitectura de l'edifici, ressaltada amb la grandiositat de les dimensions, i la gran càrrega ornamental del seu interior. L'arquitectura de l'edifici segueix en alçats i cobertes els cànons i patrons classicistes, que a partir del Renaixement arribarien d'Itàlia i la península. La planta, amb una nau central i capelles laterals, segueix la tradició del gòtic mallorquí. La construcció de l'església es va fer entre el 1657 i el 1677, just en vint anys.

La manca d'elements decoratius arquitectònics prest va anar desapareixent. Les capelles i altars es decoraren amb retaules, quadres i escultures; els sòcols i alguns frontals d'altar, amb rajoles de ceràmica; els costats del presbiteri i el fris de la nau, amb teles pintades; els capitells i fris de cada pilastra es taparen amb plaques de relleus de fusta policromats; es pintaren frescos a la paret, etc. Tot aquest interès d'omplir d'elements decoratius l'interior de l'església respon al gust estètic de l'època barroca, que rebutjava els espais llisos i buits.

Seria molt llarg parlar de totes aquestes obres d'interès històric-artístic. Simplement vull ressaltar el valor del conjunt de retaules, on apareixen vint-i-vuit tipus de columnes diferents, amb talles fetes pels millors escultors de llavors, com les de la Mare de Déu o la de Sant Francesc. Són curioses les pintures del retaule de Santa Rosa, que representen els patrons de Petra, Sant Pere i Santa Praxedis, i també les rajoles dels altars de la Mare de Déu i del Beat Ramon Llull.

El cert és que la rapidesa amb què es va moblar el convent va donar el conjunt una gran unitat, tenint present la diversitat de materials i tècniques artístiques emprats (pintura a l'oli i al fresc, talles en fusta daurada i policromada, deràmica, etc.). L'interès per la decoració es va estendre fins i tot a altres indrets conventuals com la sacristia. També es decoraren amb frescos les parets i voltes dels corredors dels dos pisos del monumental claustres, desgraciadament la principal pèrdua artística ocasionada amb la venda del convent després de la desamortització. Per sort, ens queda una petita mostra en el que era corredor d'entrada principal a tot el convent, que comunica directament amb el claustre i des d'on es distribuïa l'accés als diversos recintes. Aquí encara es poden veure, en molt mal estat de conservació, alguns testimonis d'aquestes pintures al fresc, representant temes religiosos i alegories de vicis i virtuts, amb escenes molt il·lustratives de la vida quotidiana de l'època. A part de l'església, aques era el lloc més transitat per la gent que acudia al convent per diversos motius, com per exemple a cercar aigua del pou.

S'entén, idò, que les pintures tenien un caràcter moralitzador per a totes les persones que hi passaven. Però si algú no entenia el que es representava, cada escena s'acompanyava d'un escrit explicatiu en llatí i un altre en la nostra llengua.

És amb aquesta part del "clastro" amb la que, per motius familiars, sempre m'he sentit més lligat. Em ve a la memòria la por que passava quan entrava amb ma mare o la meva padrina al claustre per acompanyar-les a arreglar els animals que hi teníem o a collir taronges. Les cames en començaven a tremolar cada vegada que havia de passar per davall aquelles voltes contemplant a les pintures ennegrides tota casta de dimoniots i aquell esquelet de la mort amb el seu arc ifletxes, que em pensava m'apuntava a mi. L'ambient tètric encara s'accentuava si compareixia la meva germana a fer-me por de per dins qualque enfonyall, fins al punt que en vaig dur una bona sorpresa quan, ja un poc més grandet, fent d'escolanet, vaig descobrir que la meitat dels caparrins que guaitaven darrere els niguls no eren dimonis, sinó angelets.

Crec que seria ben necessari la restauració d'aquets corredor i que el queda del recinte claustral pogés oferir novament algun servei al poble.

Ja que he parlat del claustre i de la necessitat de conservar el que en queda, permeteu-me un emotiu i mercurial record per al meu padrí, mestre Llorenç des "clastro", que durant tota la seva vida es va preocupar per evitar el deteriorament no sols de la part que era de la seva propietat, sinó també de l'església, fent múltiples millores tant a l'interior com a l'exterior del temple, que sòvint amenaçava ruïna per mor de les filtracions d'aigua damunt les voltes.

Ja per concloure, dir-vos que m'agradaria que aquestes paraules us engrescassin a gaudir i participar a les festes, sens dubte la millor forma de mantenir-les vives, així com també ens hem d'interessar per ric llegar que tenim al convent. Festes i obres d'art, tot és un valuós patrimoni que cal conservar i que ens ajuda a conèixer un poc més la nostra identitat.

Molts d'anys i bones festes a tots.

Festes dels Àngels - 97

De dissabte dia 26 de juliol a diumenge dia 3 d'agost.

Dissabte dia 26	Diumenge dia 27
<p>12h. <i>Replicada de comptes i entremesa de senyera.</i> 19.30h. Missa al Convent i a continuació Presentació de festes i PREGIO a càrrec de Jaume Andreu Giménez. Durant l'acte es lliuraran els premis del concurs de contes. Seguidament, inauguració de dues exposicions a Ca Na Mia: - "Retratista d'un poble" de Tomas Montserrat. - "Tres retallades de tela" de Carmen Soriano. Restarà oberta totes les festes de 19 a 21h. Els festius, a més, de 10.30 a 13.30h. Tots aquests actes acompanyats pels sereniers de Sant Joan.</p>	<p>22h. Nit a la fresca amb depositació de contrinuts (cas llans on cadascú podrà contar "la seva història". Si voleu aportar la vostra contribució ho podeu fer allà mateixa a partir de les 22h.</p>
<p>De dilluns a divendres 19h. Llea per a infants a Sa Plaeta des Convent.</p>	
<p>Divendres 1 d'agost</p> <p>22h. Festival infantil. Els dibuixos i mimes són mostrant el seu art durant l'espectacle. <i>"El caprici. Cursa de nit envoltant el poble. Amb diferents categories i premses."</i></p>	
<p>Dissabte dia 2 d'agost. Festivitat de la Mare de Déu dels Àngels. 10h. <i>Recollida de pocs amb dimoni, serenies, caparrons i gogonís.</i> 12h. Jubileu. 18h. <i>Corregudes de pocs i pocs infantils.</i> 19h. Davallada del carrer major amb vehicles "especials". Han de dur més de dues rodes, sense motor, amb sistema de frenada i casco. 22h. <i>Combinació de ball obert i ball de sala amb:</i> - <i>Revella de Sant Antoni de Sant Ferrnol.</i> - <i>Introducció breu.</i></p>	<p>Diumenge dia 3 d'agost. 9h. Concentració i inscripcions per la marató (darrer any). 9.30h. <i>Sortida de la marató pel circuit originari. Son Roca. Es faran les categories de costum.</i> 12h. Ofici solemne. 18h. <i>Trasllat infantils i juvenils.</i> 22h. Teatre: Els corbeos de Sant Ferrnol presenten "Tribulacions de vent casada". 24h. <i>aprox. Fi de festa amb castell de pocs i braca final.</i></p>

" RAMON LLULL " V.

(José Antonio de Hebrera y Esmir O.F.M.)

Continuación.

454 Hallò en Barcelona al Santo Raymundo de Peñafort, glorioso timbre de la Familia Dominica, y consultó con tan prodigioso Oraculo todos sus pensamientos, y especialmente el pasage a Paris para entregarse à los estudios con fin de poder instruirle para la conversión de los infieles. Ya se hallava entonces el Siervo de Dios muy persuadido de sus Parientes, y Amigos para bolverle à su casa, pero nada le hizo fuerza hasta que San Raymundo de Peñafort le dijo que se bolviese à Mallorca, y que alli estudiase, continuando con sus santos ejercicios de humildad, paciencia, y devoción, para que de este modo edificase con el publico arrepentimiento donde tanto avia destruido con los publicos escandalos.

Llegò el Beato Raymundo à Mallorca, y en contemplacion de lo que su Santo Confesor le avia aconsejado, dejò los vestidos ricos que conforme à su calidad llevò hasta entonces, y se vistiò del paño mas grosero que pudo hallar, con asombrosa edificacion de todo aquel Reyno.

Diòse luego al estudio de la latinidad, y de la lengua Arabiga, que en su misma Casa aprehendia de un esclavo Moro que comprò para este Magisterio.

Fue la convesion del Beato Raymundo en el año de mil ducientos seseta y seis, y comenzò estos estudios en su misma Patria en el siguiente de mil doscientos setenta y siete, despues de sus primera pergrinaciones, como avemos referido.

CAPITULO LVII

Retisase el Beato Raymundo al Monte de Randa, donde Nuestro Señor le infunde la Ciencia que tanto deseava, y le haze otros singulares favores

455 Conforme à la calidad de los fines, se entra con mas o menos eficaz vehemencia en la aplicacion de los medios.

Aplicòse todo el Beato Raymundo en la comprehension de las lenguas Latina, y Arabiga, no como quien precisamente desea saber para no ignorar, sino como quien estudia para instruir Infieles, y ganar Almas para su legitimo y Soberano Señor.

Mantenia siempre el Siervo de Dios en su Casa al Esclavo Moro, agradecido por lo que le avia enseñado.

Nueve años le tuvo consigo, y todos ellos tan tenaz en sus herrores, que no pudieron reducirlo à la verdadera luz, ni el ejemplo, ni las persuasiones de su Amo.

Era por los años mil doscientos setenta y cinco cuando entrando el Beato Raymundo en su Casa, le contaron como el Esclavo avia blasfemado en su ausencia del nombre venerando, y adorable de Nuestro Señor Jesucristo.

Inflamado Raymundo con todo el incendio, que de la mayor honra de Dios ardia en su pecho, cogiò al Esclavo para castigar su sacrilego atrevimiento, y lo hiriò en la boca, en la frente, y en el rostro.

(Continuará)
(transcripción Fr. J. Martí)

Llenar la tierra con el Evangelio de Cristo

Fr. Georges Gashugi, asesinado en Ruanda
el 18 de abril de 1994.

"Francisco difundía el Evangelio por
toda la tierra" (1 Cel)

Misión franciscana:
Vivir y proclamar el Evangelio

TU IDEAL, ¿SEGUIR A CRISTO?

Dirígete al Guardián del:
CONVENTO FRANCISCANO en:

* **ALICANTE** (96)

ALCOY (03800) C/. Forn del Vidre, 10. Tel. 554.35.59.

BENISSA (03720) Tel. 573.01.71.

COCENTAINA (03820) Tel. 559.00.55.

PEGO (03780) Tel. 557.02.33.

* **MALLORCA** (971)

PETRA (07520) C/ Convent, 7. Tel. 56.12.67.

* **TERUEL** (978)

TERUEL (44001) Avda. Zaragoza, 6. Tel.60.16.12.

* **VALENCIA** (96)

VALENCIA (46003) Curia Provincial. Plaza San Lorenzo, 2. Tel. 391.87.73.

VALENCIA (46003) C/ Franciscanos, 4. Tel. 391.78.03.

VALENCIA (46003) Casa de Formación. Plaza San Lorenzo, 2,2º. Tel. 391.20.31.

VALENCIA (46003) Colegio Mayor "La Concepción". Avda. Suecia, 23. Tel. 360.04.50.

CARCAIXENT (46740) Colegio San Antonio. C/ Santa Ana 2. Tel. 243.02.50.

CULLERA (46400) Santuario de la Virgen. Tel. 172.03.24.

CHELVA (46176) Ermita. Tel. 210.00.42.

GILET (46149) Santo Espiritu del Monte. Tel. 262.00.11.

ONTINYENT (46870) Colegio "La Concepción". Tel. 238.01.00.

* **ZARAGOZA** (976)

CASPE (50700) Tel. 63.02.61.

ZARAGOZA (50014) Camino del Vado, 9. Tel. 29.17.51.

 "la Caixa"